

I. Czytanie ze zrozumieniem

W 1798 r. w parku w Puławach za sprawą Izabeli Czartoryskiej rozpoczęto budowę Świątyni Sybilli – Sybilli, czyli wróżki znającej przyszłość. Musimy uświadomić sobie, że to ciężki czas dla Polaków, a więc i dla Czartoryskich – Polska po rozbiorach, po targowicy, insurekcji kościuszkowskiej, Puławy spustoszone po działaniach wojennych... Izabela chciała ocalić resztki naczyń, które należały kiedyś do Familii, powydzierane z ram obrazy... i zebrać w jednym miejscu, by nie zaginęła pamięć o świetności rodu, a jednocześnie ojczyzny. Chciała stać się strażniczką pamiętek, by Polacy, pamiętając o wielkości Polski, nie zatarli ducha walki, nie stali się niewolnikami.

Budowla ta wzorowana jest na antycznej świątyni Westy w Tivoli pod Rzymem. To rotunda otoczona kolumnami. Wieńczy ją kopuła, która od wewnątrz została ozdobiona kasetonami. Obecnie spora część zbiorów znajduje się w Muzeum Czartoryskich w Krakowie, ale w Puławach można zobaczyć np. makietę pałacu, szkice pałacu, a w samym parku – przedziwne gatunki drzew, które Izabela specjalnie sprowadzała do posiadłości. I co ciekawe – Świątynia Sybilli to pierwsze polskie muzeum!

Do czego może służyć świątynia? [w:] „Victor Gimnazjalista” nr 16/17 września 2008, s.62.

1. W przytoczonym tekście przeważają elementy:

- A) sprawozdania   B) charakterystyki   C) recenzji   D) opisu

2. Izabela Czartoryska postawiła Świątynię Sybilli, aby:

- A) skłonić Polaków do walki z zaborcą   B) zachować pamięć o polskiej kulturze
 C) wzmocnić swą pozycję w narodzie   D) poznać swą przyszłość

3. Świątynia Sybilli powstała w czasach:

- A) insurekcji kościuszkowskiej   B) wojny z Niemcami
 C) rozbiorów Polski   D) konfederacji targowickiej

4. Izabela Czartoryska pragnęła ocalić:

- A) dzieła sztuki   B) pieniądze   C) zabudowania   D) wiarę

5. Izabela Czartoryska jest przedstawiona jako:

- A) artystka   B) marzycielka   C) kolekcjonerka   D) patriotka

6. W Świątyni Sybilli znajdowały się m.in.:

- A) ramy bez obrazów   B) przedmioty codziennego użytku
 C) rekwizyty do przepowiadania przyszłości   D) stare, bezużyteczne eksponaty

II. Nauka o języku

7. Tylko zaimki przymiotne są w szeregu:

- A) on, za, ale   B) mój, nikt, jak   C) albo, nie, bo   D) twoja, taki, ten

8. W trybie orzekającym zastosowano czasownik w zdaniu:

- A) Niech on przestanie hałasować.   B) Pomóż mi.
 C) Chciałbym zabrać swoje rzeczy.   D) Przez całą noc obserwował gwiazdy.

9. Błąd ortograficzny znajduje się w zdaniu:

- A) Ta pani niedosłyszzy.   B) Nieostrożność prowadzi do błędów.
 C) Rysuję niegorzej niż ty.   D) Czuję się niedobrze.

10. Niewłaściwą formę ma zaimek w zdaniu:

- A) Mnie tam nie było.   B) Weź tą wstążkę.
 C) Właśnie ciebie proszę o pomoc.   D) Widziałam go na przystanku.

11. Wypowiedzenie *Szliśmy bardzo długo, ale domu wciąż nie było widać.* - jest zdaniem współrzędnie złożonym:

- A) łącznym   B) rozłącznym   C) przeciwstawnym   D) wynikowym

12. Przecinek należy postawić przed spójnikiem w zdaniu:

- A) Marek jest w domu albo poszedł do parku.
 B) Trenuje koszykówkę oraz kolekcjonuje znaczki.
 C) Usmażę naleśniki lub upiekę ciastka.
 D) Ani silny wiatr ani ulewny deszcz nie zepsuły nam wycieczki.

13. Prawidłowo zestawiono głoskę dźwięczną z jej bezdźwięcznym odpowiednikiem w szeregu:

- A) z - ź   B) dż - sz   C) ż - s   D) dź - ć

14. Prawidłowo zaznaczono sylabę akcentowaną w wyrazie:

- A) trzynaście   B) arytmetyka
 C) zauważyli   D) oddalibyśmy

15. Gdy ktoś dolewa oliwy do ognia to znaczy, że:

- A) nie umie gotować   B) jest niemądry
 C) pogarsza swą sytuację   D) zdradza swoje plany

16. Nieprawdziwy jest związek frazeologiczny:

- A) wiązać początek z końcem   B) jeść komuś z ręki
 C) spoczywać na laurach   D) ukrećć łeb hydrze

III. Literatura

17. W książce pt. „Ten obcy” poznajemy przygody Zenka, który:

- A) podróżuje dookoła świata   B) uciekł z rodzinnego domu
 C) jest najlepszym sportowcem w szkole   D) ma talent detektywistyczny

18. Ula podejmuje się pracy, aby:

- A) zarobić na wyjazd nad morze   B) pomóc choremu ojcu
 C) spłacić dług Zenka   D) odkupić skradziony rower

19. Czynem Zenka, który zyskał aprobatę dzieci, była:

- A) obrona psa przed chuliganami   B) budowa szałasów na wyspie
 C) samodzielna wyprawa do Strykowa   D) pomoc przekupce z Łętowa

20. Ania Shirley w książce pt. „Ania z Zielonego Wzgórza” była posłuszną dziewczynką, chociaż:

- A) nie lubiła się uczyć   B) ukradła Maryli broszkę
 C) upiła przyjaciółkę winem   D) wlała do zupy słoiczek farby

21. Romantyczna Ania wykazała zdrowy rozsądek, gdy:

- A) pozostała na uczelni mimo choroby Maryli   B) uratowała małą dziewczynkę od śmierci
 C) zbudowała kładkę na rozmokłej łące   D) zorganizowała zabawę na dziurawej łące

22. Adaś Cisowski w książce pt. „Szatan z siódmej klasy” został nazwany „szatanem”, ponieważ potrafił:

- A) szybko biegać   B) rozwiązywać trudne zagadki
 C) podporządkować sobie innych   D) zmieniać wygląd

23. Sprawca zniknięcia lodów został zdemaskowany dzięki:

- A) podstępowi   B) dokładnej analizie zdarzeń
 C) przypadkowi   D) pochlebstwom i obietnicom

24. Wielki Asocjacyjny Blef w powieści pt. „Sposób na Alcybiadesa” polegał na:

- A) odpisywaniu podczas klasówek   B) chodzeniu na wagary
 C) sporządzaniu i rozprowadzaniu ściąg   D) uczeniu się tylko w wybrane dni

25. Ożywienie zostało zastosowane we fragmencie wiersza:

- A) „Wypiję kwartę jesieni,
Do parku pustego wrócę...” (J. Tuwim)
 B) „Twardowski siadł w końcu stoła,
Podparł się w bok jak basza...” (A. Mickiewicz)
 C) „Rozpluskana szklanką mleka
Wolny obłok niebem goni” (J. Tuwim)
 D) „Brody ich długie, kręcone wąsiska,
Wzrok dziki, suknia plugawa...” (A. Mickiewicz)

26. Prawidłowo zestawiono nazwisko pisarza z tytułem utworu w szeregu:

- A) C. S. Lewis - „Inna?”   B) E. Knight - „Szatan z siódmej klasy”
 C) Julisz Verne - „W 80 dni dookoła świata”   D) A. Szklarski - „Przygody Tomka Sawyera”